

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית

הפיקוח על הוראת מורשת ודת האסלאם

לכבוד
מנהלי המחוזות
מנהלות/ מנהלי בתי הספר התיכוניים
רכזות / רכזי המקצוע
מורות / מורי מורשת ודת האסלאם

חוזר מפמ"ר מורשת ודת האסלאם בנושא למידה והערכה תשפ"א

בצל מגפת הקורונה השנה לא תתקיים בחינת בגרות חיצונית במורשת ודת האסלאם, הציון הסופי יינתן באופן פנימי על ידי הערכה בית ספרית, לפי מתווה משרד החינוך. מכאן חשוב לבנות מודל למידה והערכה אחיד שמבוסס על יסודות פדגוגיים, המאפשרים גמישות בשל הלמידה ההיברידית ונותנת מענה על אוריינות המדיה שהלמידה מרחוק יכולה לפתח ולבסס בהוראת המקצוע, ובתוך דגש על למידה שיתופית בין צוותי ההוראה, התלמידים וההורים לאור יסודות ואבני דרך ברורים ושקופים.

יסודות ואבני דרך:

1. תוכנית הלימודים הזמנית, [מיקוד](#).
2. יש ללמד את כל תכנית הלימודים, על מיומנויותיה וערכיה, כפי שנקבע במיקוד לשנה זו ובהלימה למטרות הוראת תחום הדעת.
3. בניית תכנית עבודה המבוססת על תכנית הלימודים והמיקוד בתחום הדעת.

4. על מנת לעודד למידה עצמאית של התלמידים, יש להפיק מהלמידה הא-סינכרונית את המידע מפרקי הלימוד. במפגשים פנים מול פנים או הסינכרוניים, יעסוק המורה בהבניית הידע, בהבנה, הרחבה והעמקה בפרקי הלימוד.

5. שילוב בין הלמידה בבית הספר והלמידה מרחוק. מדידה והערכה בלמידה מרחוק דרך משימות ולמידה מרחוק והערכה חלופית, כל בית ספר לפי בחירה מתאימה לסביבה החינוכית שלו, מטלות- דרך המודל של המשוב, או מודל משרד **ה-V**חינוך-, או דרך "קלאס רום" משימה או מטלה, - או דרך כלים מובנים ב "Drive" כמו "גוגל פורמס".

6. מומלץ לקיים אירועי הערכה ממוקדים, הבודקים את המידע והבניית הידע הנרכש והנצבר במהלך השוטף של ההוראה והלמידה. אלה יסייעו בידי המורה לאיתור חוזקות ואתגרים של התלמידים. כמו כן אירועי הערכה אלה יהוו חלק ממרכיבי ההערכה המסכמת בתחום הדעת.

7. הלמידה העצמית יוצרת אחריות ושותפות בתהליכי ההוראה והלמידה בין המורה לתלמיד.

8. [מאגר הקלטות שיעורים דרך הפורטל.](#)

9. [אתר מורשת ודת האסלאם.](#)

10. [מחווון הערכה חלופית 30%](#)

המלצה על מתווים ללמידה והערכה:

אפשרות א': פורט פוליו עם פריטים המשקפים ידע מיומנויות וערכים

הפורטפוליו יהיה מורכב מאירועי הערכה מסוגים שונים ובהיקפים שונים (למשל: מצגת שיתופית, הכנת משחק לימודי, פרזנטציה, הגשת עבודה) + אירוע מסיים

בבניית כל פריט למידה והערכה צריך לקחת בחשבון את הסעיפים הבאים:

1. מה הוא בא להעריך (ידע, מיומנויות, ערכים)
2. מה היקף ההערכה – כמה זמן מוקדש להכנת הפריט?
3. מי מגיש את הפריט? אישי או שיתופי
4. הערכת הפריט: מחווון ההערכה המלצות להערכת עמיתים, הערכה עצמית, הערכת מורה לאחר הגשת חלקי הפורטפוליו יהיה אירוע מסיים

❖ לתלמידי אגף שח"ר וחינוך מיוחד - מומלץ לתת כמה משימות קטנות, מוגדרות וברורות (כמו תלקיט).

יש להכין מחווון לידע מיומנויות וערכים וכן מחווון למקוריות, יזמות, תהליך העבודה.

אפשרות ב: מבחנים מסוגים שונים

מורה המעוניין להעריך את תלמידיו בדרך של מבחן, יכול להתאים את הלמידה בשנה זו להערכה על ידי מבחנים מסוגים שונים ובסביבות שונות ומגוונות, בהיקפים משתנים.

- א. מבחן בקיאות – מבחן מוגבל בזמן וללא שימוש בחומרי עזר, המתמקד בהערכת הידע הנרכש וכולל בדיקת ביצועי הבנה בסיסיים.
- ב. מבחן בעל פה מרחוק או מקרוב – מבחן מוגבל בזמן וללא שימוש בחומרי עזר, המתמקד גם בכושר הניסוח וההבעה בעל פה.
- ג. מבחן עם חומר פתוח – מבחן מוגבל בזמן וגמיש בשימוש בחומרי עזר, המתמקד במיומנויות יישום כגון ניתוח והשוואה.
- ד. מבחן בית – מבחן הניתן לזמן מוגדר-ממושך יותר ולא מוגבל בשימוש בחומרי עזר, המתמקד במיומנויות יישום גבוהות, כגון חשיבה יצירתית וביקורתית.
- ה. מבחן בית שיתופי – מבחן הניתן לזמן מוגדר אך גמיש ולא מוגבל בשימוש בחומרי עזר, הניתן לקבוצת תלמידים להגשה משותפת, ומתמקד גם במיומנויות עבודת הצוות של התלמידים.

❖ חשוב לציין כי על בתי הספר לשמור את התוצרים ואת המשימות בהערכה החלופית לפי

הוראות משרד החינוך, ולהציג אותם בעת בקרת המשרד.

❖ המפמ"ר וצוות ההדרכה יעמדו לרשותכם, ויסייעו לכם בכל הנדרש.

מאחל לכם שנה פורייה ומוצלחת.

רשימת מדריכים

מפמ"ר מחמוד עומרי : פל" 055-5656795 (מדריך ארצי-מחוז צפון)

נגוא אבו אלהיגא : פל" 0548862265 מחוז צפון

ד.סופיאן כבהא : פל" 050-7278185 מחוז חיפה

ח'רוף אחמד : פל" 053-7090421 מחוז המרכז

יאסין ברהום : פל" 0542498592 מחוז מנח"י (ירושלים)

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת

בכבוד רב

מפמ"ר מורשת ודת האסלאם

מחמוד עומרי

העתקים:

ד"ר מירי שליסל, יו"ר המזכירות הפדגוגית

גבי דליה פניג, סגנית יו"ר המזכירות הפדגוגית

מר יובל אוליבסטון, מנהל אגף א' מורשת המזכירות הפדגוגית

מר עבדאללה ח'טיב, מנהל אגף א' בכיר חינוך בחברה הערבית

מר דויד גל, מנהל אגף ה' בכיר בחינות

גבי דסי בארי, מנהלת אגף א' חינוך על יסודי

מדריכים מורשת ודת האסלאם